

Dr hab. Maciej Smętkowski

Polskie metropolie – możliwości i kierunki rozwoju

Kraków, Konferencja „Zarządzanie miejskimi obszarami funkcjonalnymi”,
Metropolia Krakowska, 8 września 2016 r.

Współczesne filary rozwoju metropolii

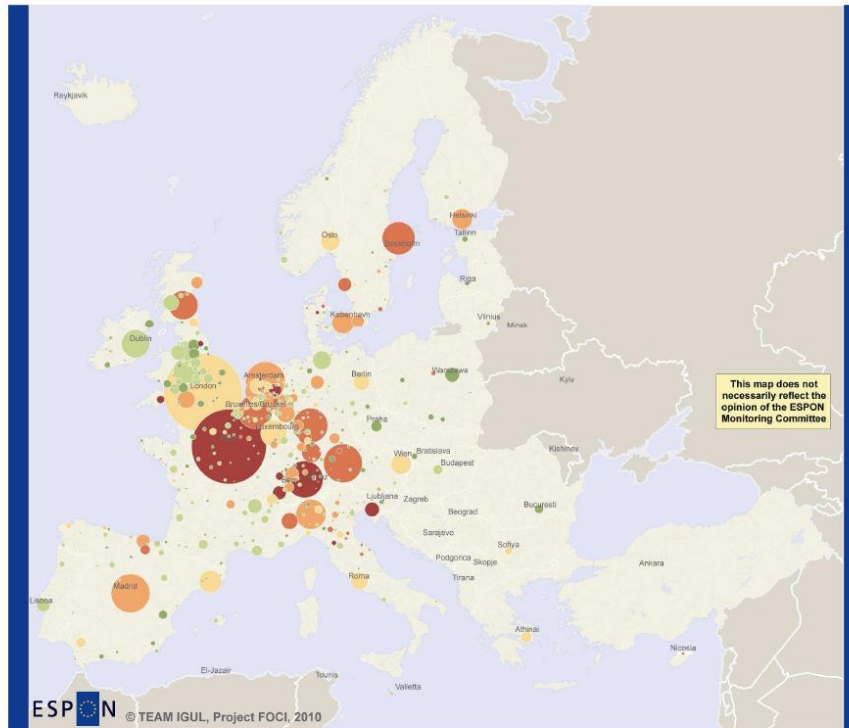
1. Korporacje transnarodowe (zaawansowane usługi dla przedsiębiorstw)
2. Przemysły zaawansowane technologicznie i kreatywne
3. Funkcje kulturalno-handlowe przyciągające turystów

Efekt - policentryczność metropolii:

→ lokalizacja centralna vs. podmiejska

Powiązania gospodarcze w 2009

MULTINATIONAL FIRMS NETWORKS Balance control / subsidiarity by FUA

Stopień internacjonalizacji
(największe korporacje
światowe)

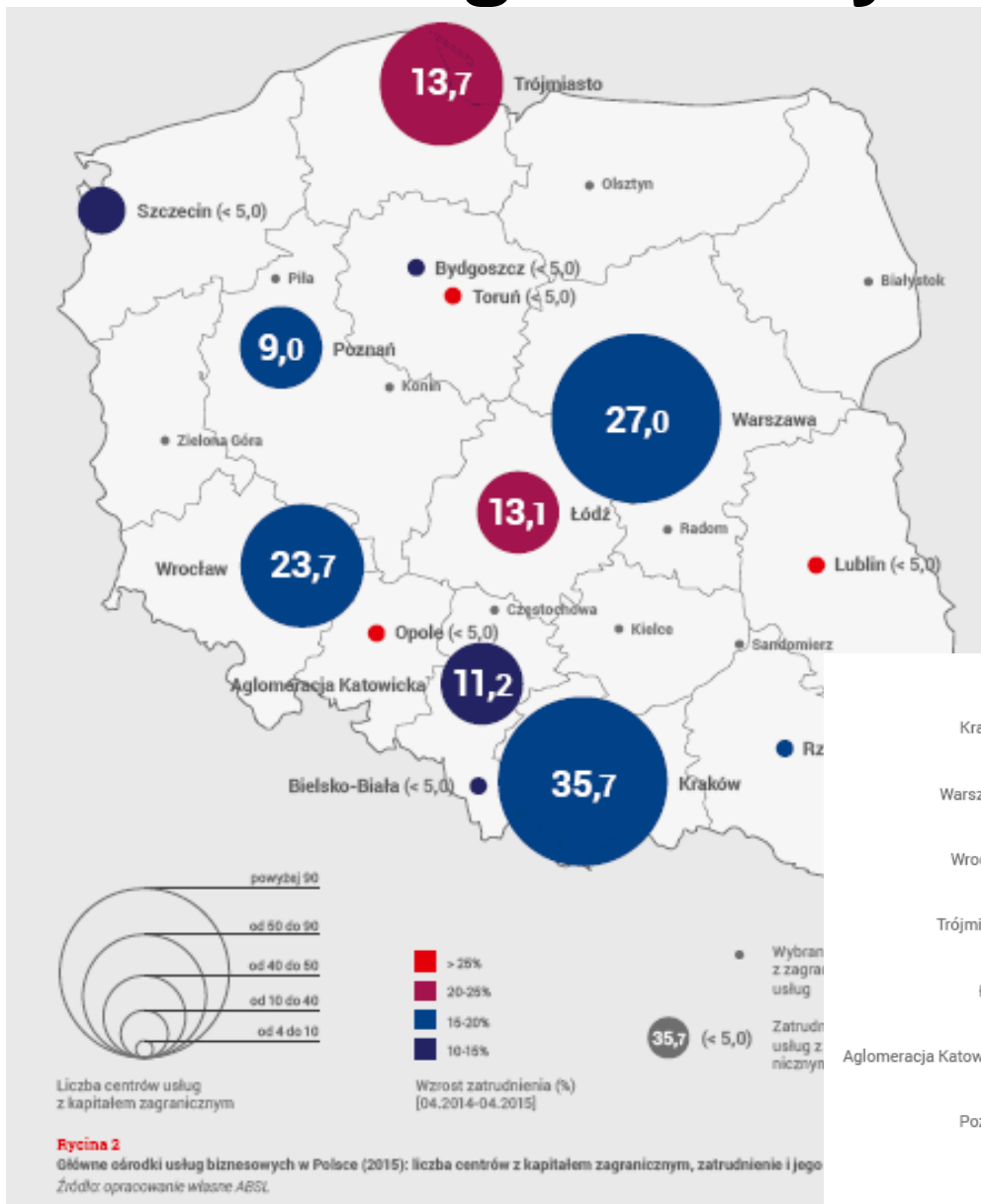
Funkcje kontrolne
(przewaga central na filiami)

* in the sample of the 600.000 direct or indirect subsidiaries in the world of the first 3.000 first worldwide multinational firms

Figure 15. Multinational firms networks. Balance control/subsidiarity by FUA

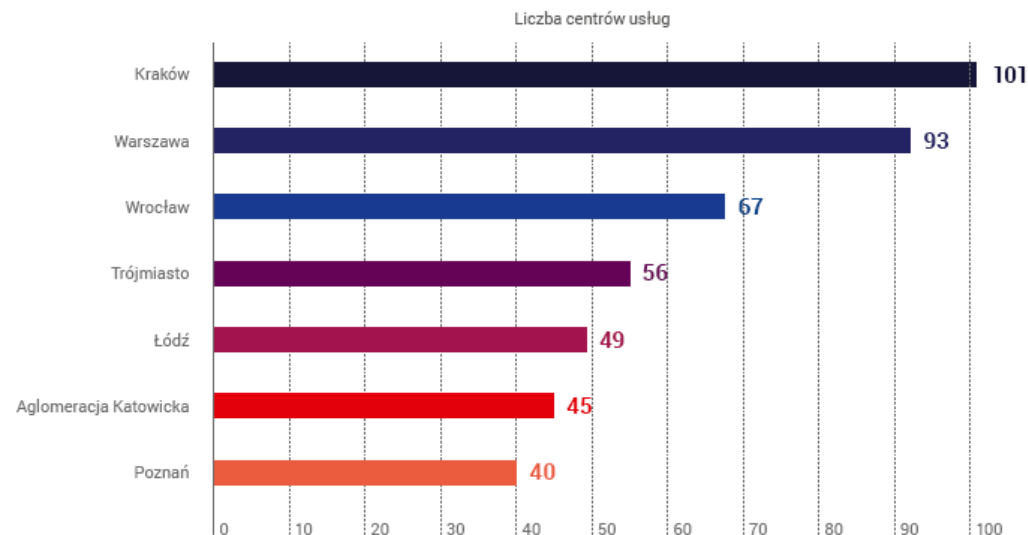
Centra usług z kapitałem zagranicznym w Polsce

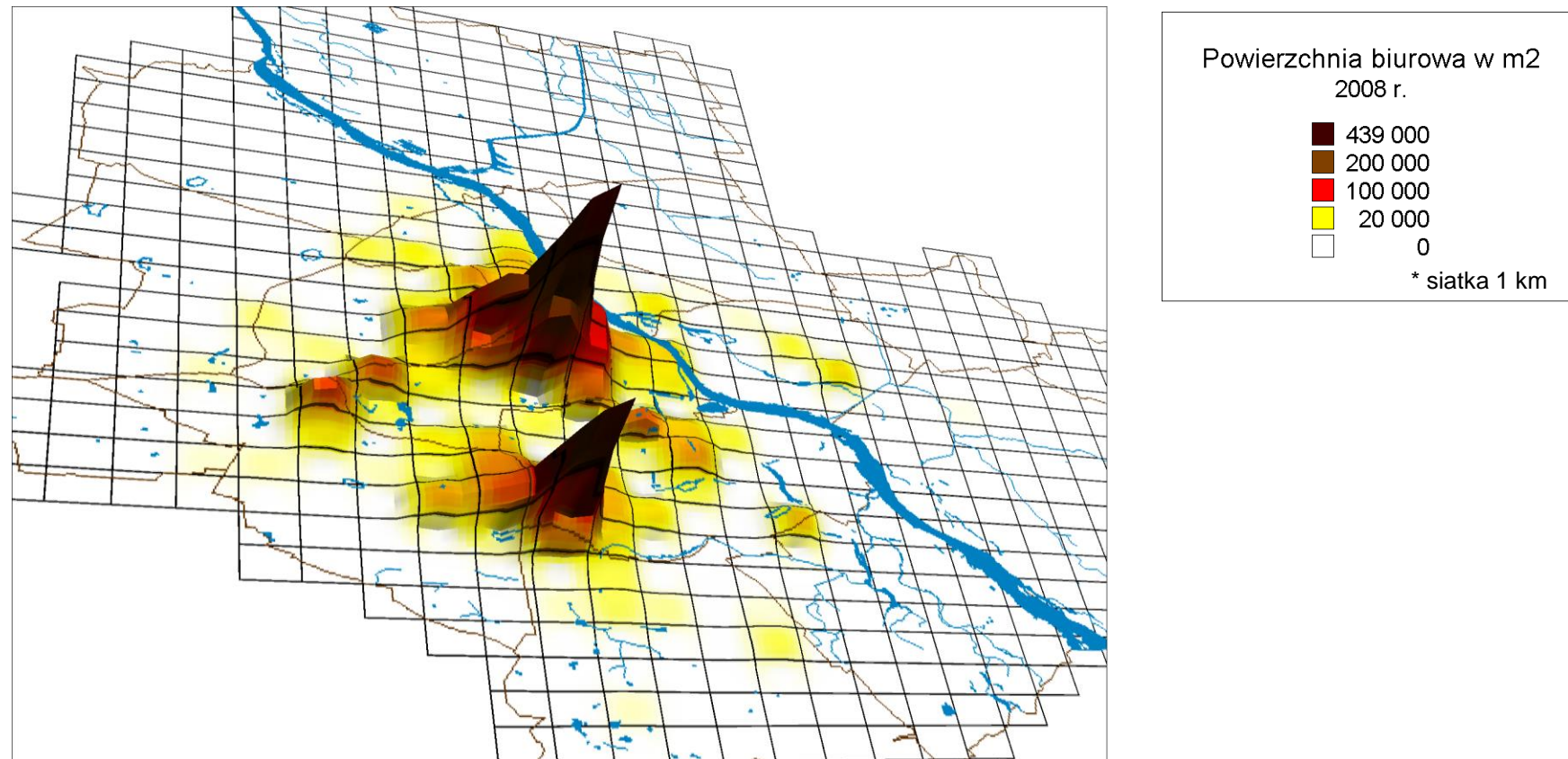
Zatrudnienie:

2009 r. – 50 tys. pracujących
2015 r. – 150 tys. pracujących
2020 r. – 250 tys. pracujących (prognoza)

Źródło: Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL)

Skupiska obiektów biurowych w 2008 r. w Warszawie

Źródło: Smętowski, 2008

Przykłady „drugorzędnych” obszarów biznesowych w metropoliach europejskich

Canary Wharf, Londyn

Cuatro Torres, Madryt

Orestad, Kopenhaga

Zuidas, Amsterdam

Availability of talent
■ 35,000 employees of which 80% highly educated
■ Multi-lingual workforce

Korea - Aerotropolis

Songdo :

- Stan Gale – Gale International (2001 początek projektu)
„**Green! Growth! Export!**”
- 65 km od Seulu, 600 hektarów, 40 mld USD inwestycji
80 tys. mieszkań; 5 mln² powierzchni biur; 900 tys. m²
handel, 4 uniwersytety, budynki certyfikowane - LEED

Seul-Incheon Airport

2001 – 15 mln pasażerów

2014 – 45 mln pasażerów

2017 – 60 mln pasażerów (prognoza)

2020 – 100 mln pasażerów (prognoza)

10% wzrost rocznie

23 miejsce
w Światowym
rankingu lotnisk
2014 r.

Przemysły zaawansowane technologicznie i kreatywne

Technopolie

Castells M., Hall P., 1994:
Technopoles of the World

Koncepcja 3T R. Floridy:

Technologia, Talent, Tolerancja

KISTA Science City - Stockholm

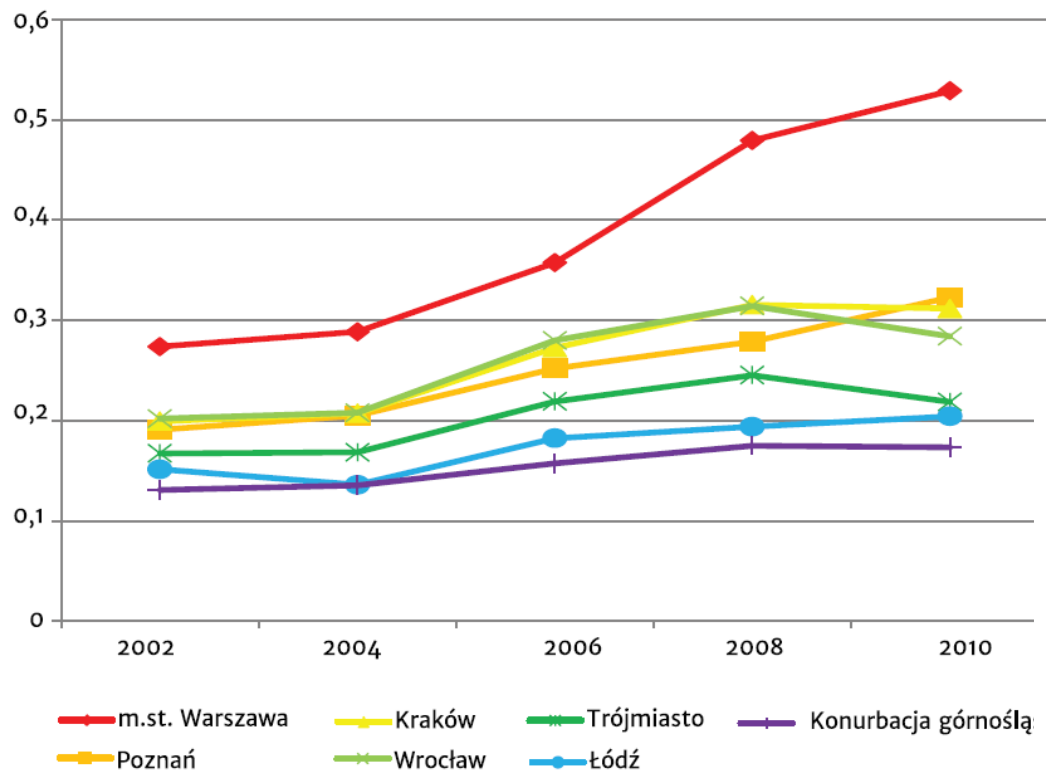
Williamsburg – Brooklyn NY

Silicon Roundabout – London

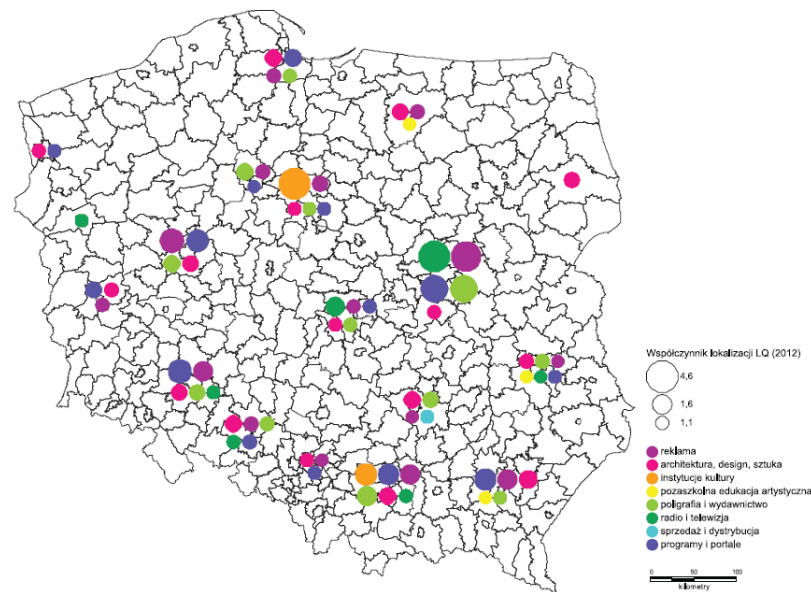
Klasa kreatywna w polskich metropoliach

Rycina 11. Dynamika udziału klasy kreatywnej w polskich obszarach metropolitalnych (2002–2010)

Sektory kreatywne:

- Reklama
- Architektura, design, sztuka
- Kultura
- Media
- Informatyka

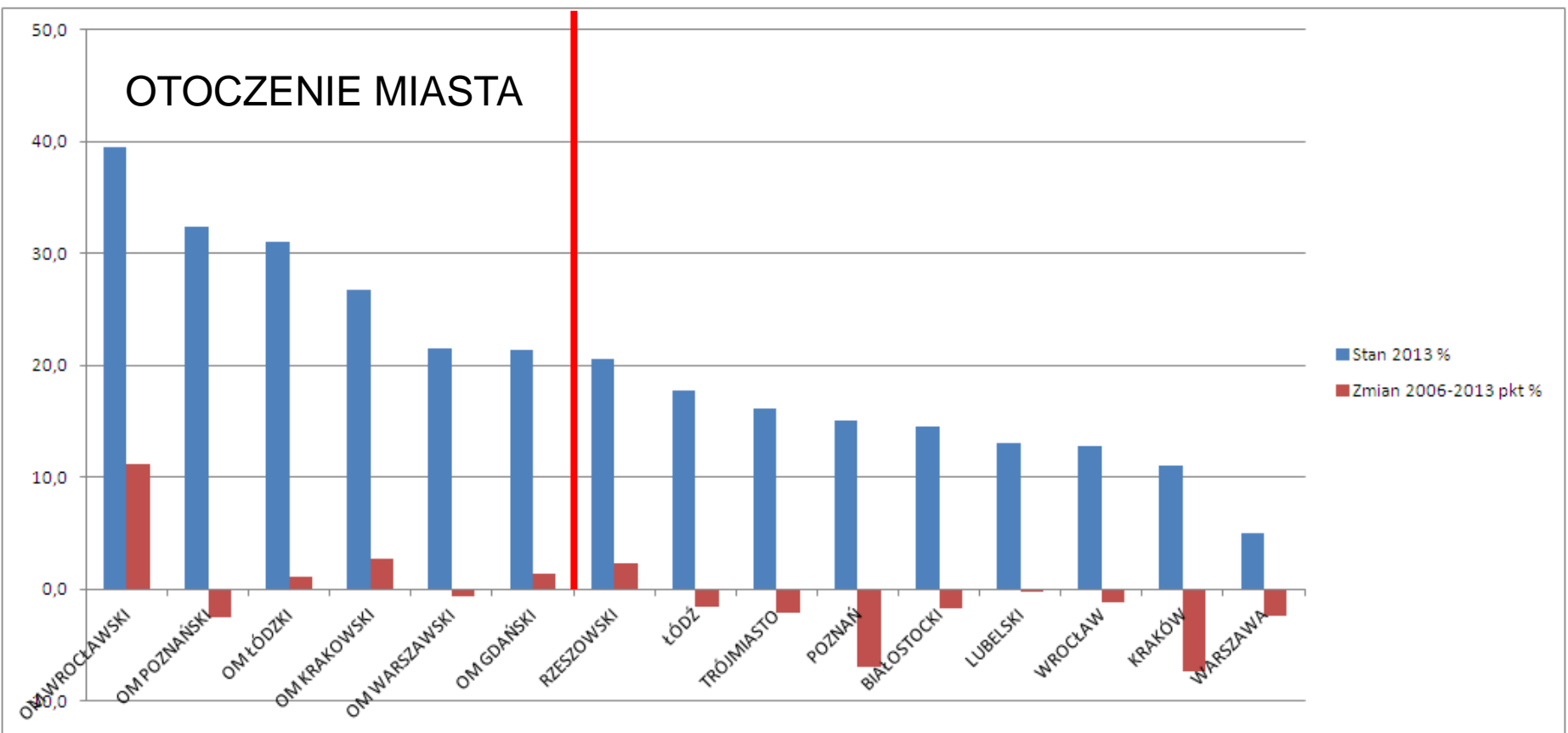

Mapa 7. Struktura branżowa sektorów kreatywnych w polskich miastach według współczynnika lokalizacji (2012)

Źródło: K. Wojnar POLSKA KLASA KREATYWNA

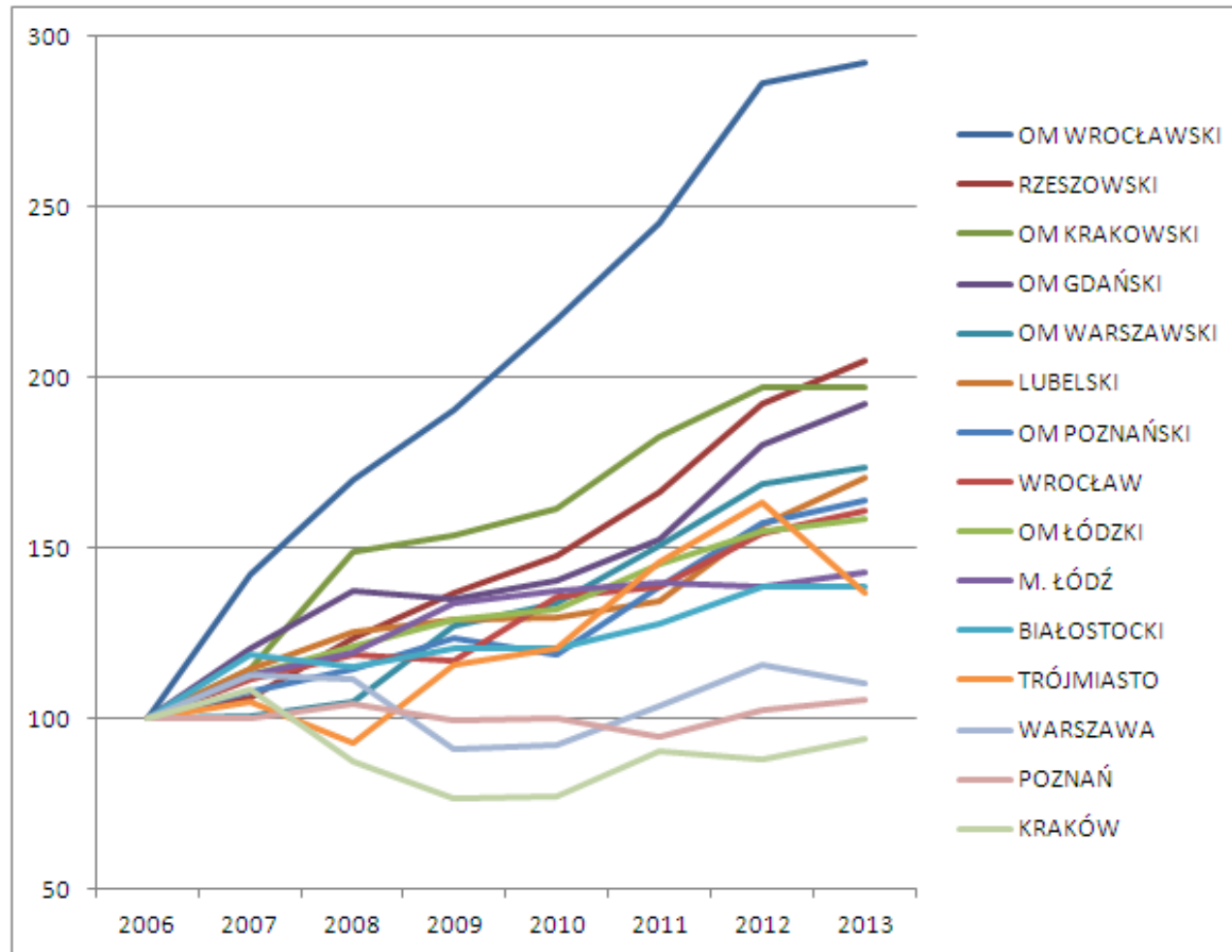
REINDUSTRIALIZACJA OBSZARÓW METROPOLITALNYCH?

Przetwórstwo przemysłowe jako % wartości dodanej brutto (i zmiana w pkt%)

REINDUSTRIALIZACJA OBSZARÓW METROPOLITALNYCH (2)?

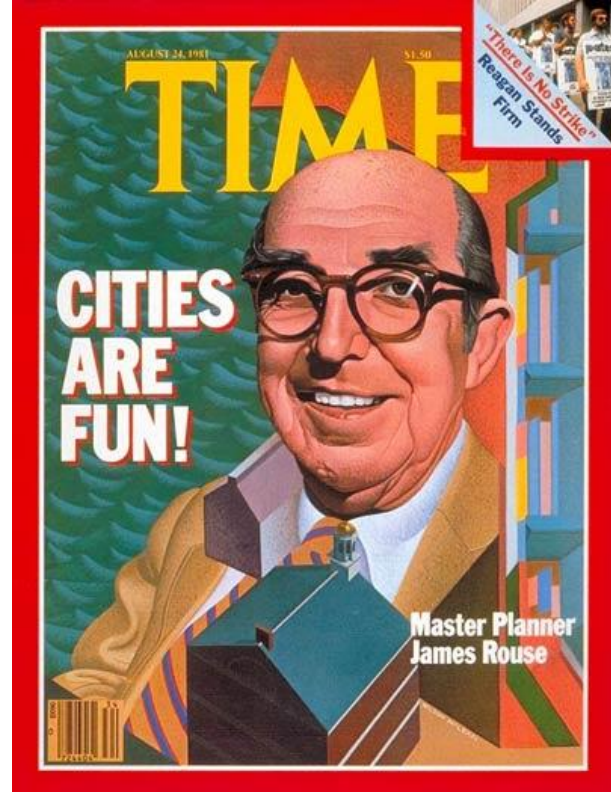
Dynamika wartości dodanej brutto w przetwórstwie przemysłowym (2006=100)

Przeniesienie „środowiska” podmiejskiego mall'a do centrum miasta:

- atrakcyjne
- bezpieczne
- wygodne
- zielone
- rozrywka
- kultura

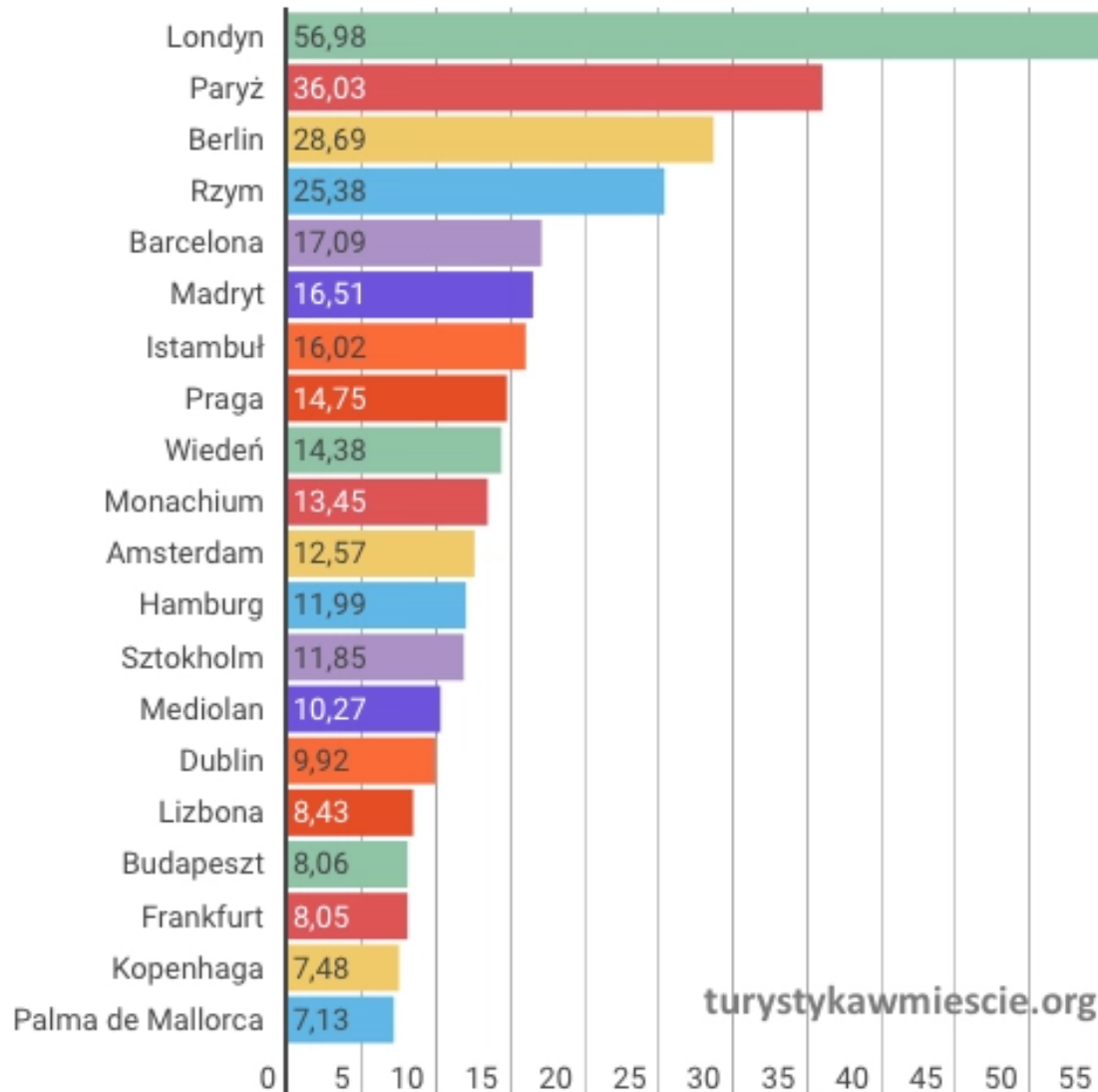
Konieczność pełnego kontrolowania środowiska (nie tylko urbanistyka i architektura, ale również struktura najemców)

Harborplace, Baltimore

South Street Seaport, Manhattan

Turyści w metropoliach europejskich

Na 1000 mieszkańców obszaru metropolitalnego:

Dublin: 7,6 tys.

Londyn: 6,8 tys.

Budapeszt: 2,6 tys.

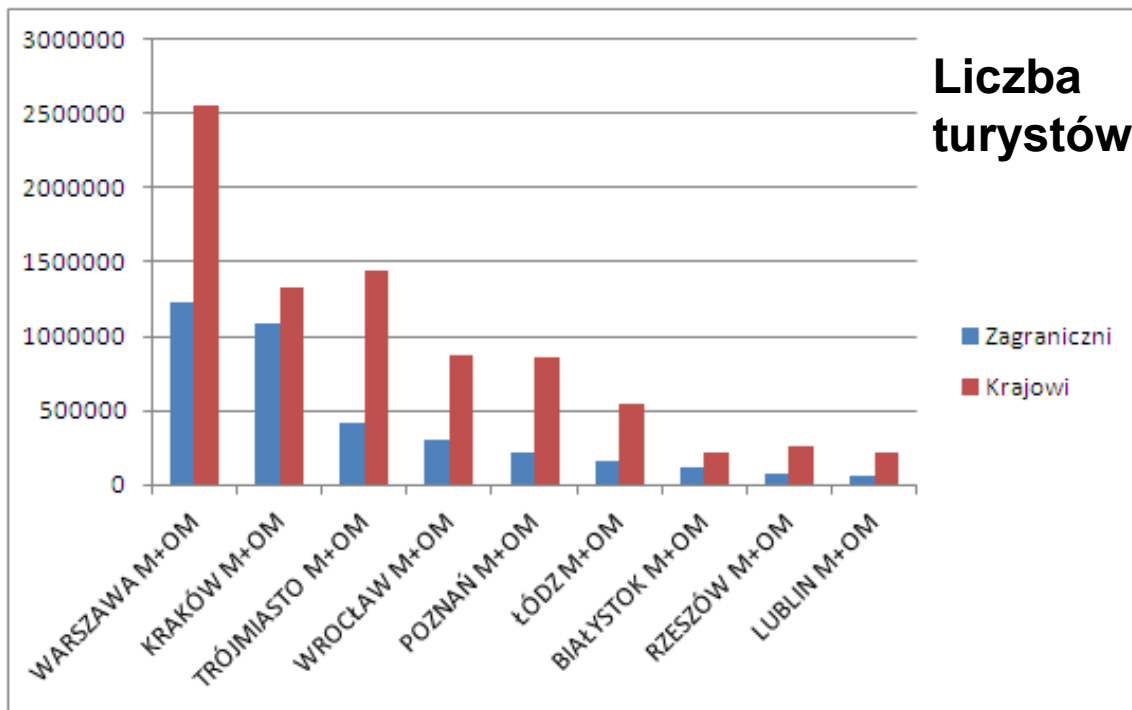
Kraków: 1,6 tys.

Warszawa: 1,1 tys.

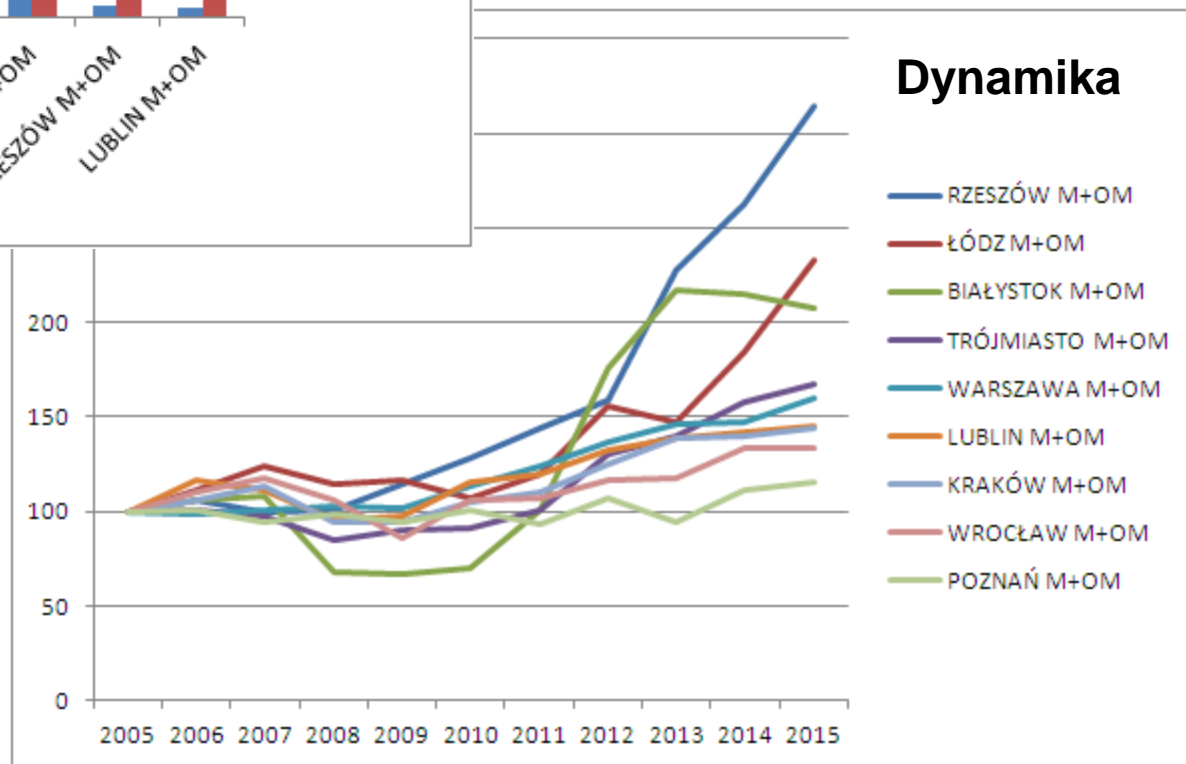
turystykawmiescie.org

Źródło: European Cities Marketing

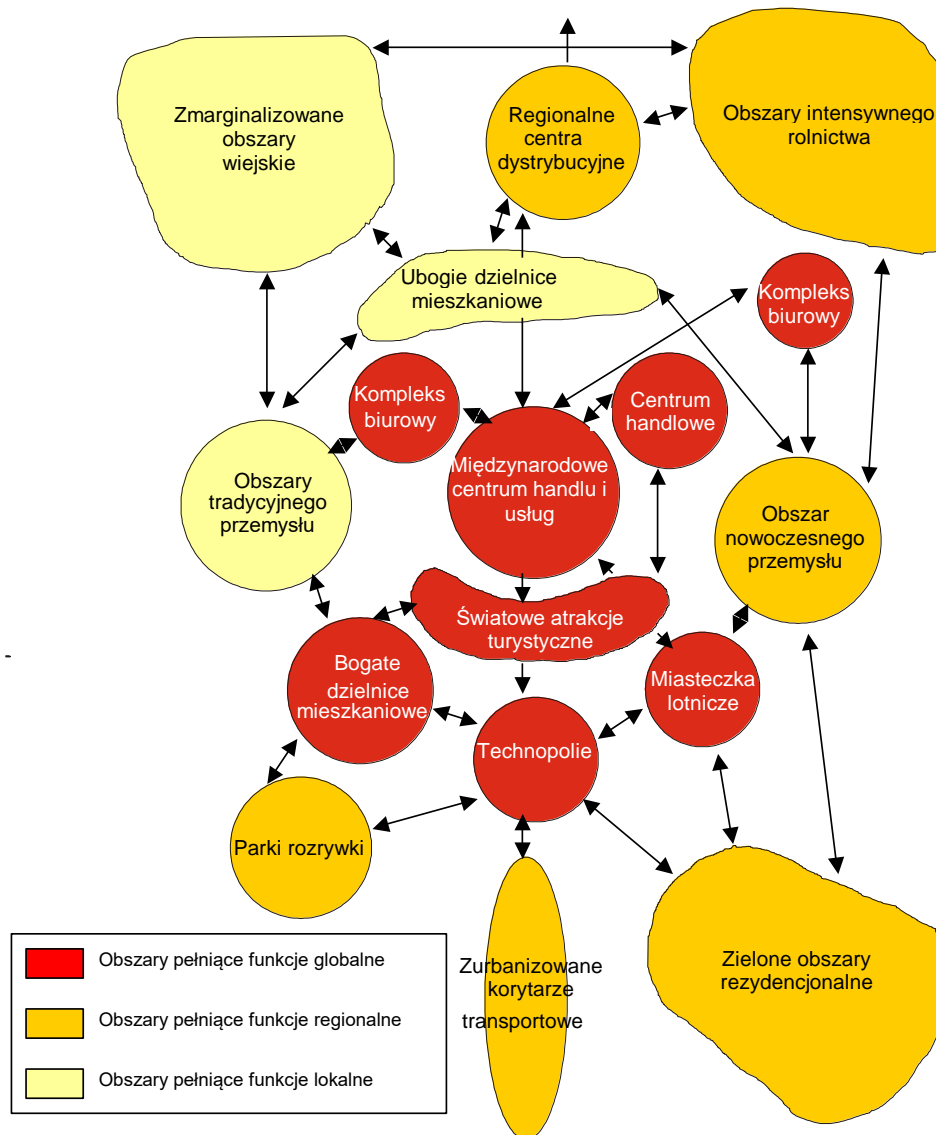
Turystyka zagraniczna i krajowa w Polsce

Widoczny potencjał przyciągania turystów zagranicznych: zwłaszcza w Poznaniu, Wrocławiu i Trójmieście

Struktura obszaru metropolitalnego

Źródło: opracowanie na podstawie K.R. Kunzmann (1998).

MOŻLIWOŚCI I KIERUNKI ROZWOJU POLSKICH METROPOLI

- **internacjonalizacja** gospodarki (lotniska „bramami na świat„ (warunek konieczny, ale nie dostateczny!), parki biznesowe/lotnicze; szansa i celowość budowy areotropolis w warunkach polskich wątpliwa),
- rozwój **potencjału innowacyjnego i przemysłów kreatywnych** (parki i inkubatory technologiczne, przestrzenie kreatywne)
- łączenie kultury, handlu i turystyki (kompleksowa **odnowa centrów miast, tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych**),
- element łączący: **kapitał ludzki kluczowy czynnik rozwoju!**
- rozlewanie miast nieuniknione (obecnie głównie mieszkańcy, a nie biznes, ale konieczna polityka „**skoncentrowanej dyspersji**”)

Dziękuję za uwagę!

www.euroreg.uw.edu.pl

e-mail: msmetkowski@uw.edu.pl